

INTERNATIONAL COUNCIL ON MONUMENTS AND SITES

ICOMOS VLAANDEREN-BRUSSEL vzw

CONTACTDAG ICOMOS VLAANDEREN-BRUSSEL EN ICOMOS NEDERLAND

Studiedag op 28 juni 2013 in Merksplas en Wortel

De jaarlijkse contactdag tussen Icomos Vlaanderen-Brussel en Icomos Nederland zal dit jaar op initiatief van Icomos Vlaanderen plaatshebben in de Landloperkolonies van Wortel en Merksplas. De organisatie kwam mede tot stand in samenwerking met Kempens Landschap vzw.

De Landloperkolonies van Wortel en Merksplas werden in 1823 opgericht naar het voorbeeld van de Landloperkolonies in Nederland. Het doel was om armoede te bestrijden en tegelijkertijd woeste heidegronden om te vormen tot vruchtbare landbouwgronden. In 1993 werd in België de wet op de landloperij afgeschaft met als gevolg dat de gebieden bedreigd waren. Als reactie hierop werd in 1997 Kempens Landschap opgericht met als doel de Kolonies te behouden en te bewaren in gemeenschapshanden. Sinds 2012 is de situatie gekanteld. Beide Kolonies zijn beschermd cultureel landschap met hoge natuurwaarde en samen met de betrokken partijen wordt er alles aan gedaan om Wortel- en Merksplas-Kolonie op te waarderen. Dit uit zich in de restauratie van de gebouwen, het landschapsherstel en het beheer van de imposante dreven, de opmaak van beheerplannen, het inrichten van recreatieve routes enz. Zo zijn o.a. de restauratie- en herbestedingswerken van de Grote Hoeve gestart, werd het kruispunt van Wortel-Kolonie gerenoveerd, loopt een schapenbegrazing in de dreven en worden de Kolonies met de omliggende regio verbonden door een wandel- fiets- en ruiterknooppuntennetwerk.

Op 5 juli 2012 werd reeds een belangrijke stap gezet in het UNESCO proces door de officiële ondertekening van een samenwerkingscharter tussen 14 Belgische en Nederlandse partners. Momenteel loopt een internationaal, wetenschappelijk onderzoek, waaruit moet blijken hoe uniek de Koloniën van Weldadigheid op wereldschaal zijn. Dat wordt onderdeel van het dossier dat uiteindelijk aan UNESCO in Parijs wordt overhandigd. Het is de bedoeling dat de Koloniën van Weldadigheid in 2018, 200 jaar na de oprichting van de Maatschappij van Weldadigheid, op de UNESCO Werelderfgoedlijst staan

Programma

- 9u30-10u verwelkoming met koffie in Wortel, Boerderij van de landloperkolonie
(adres: Kolonie 35, 2320 Hoogstraten)
- 10u welkomwoord door Philippe De Backer, diensthoofd Kempens Landschap vzw en
korte inleiding door Miek Goossens, voorzitter Icomos Vlaanderen- Brussel vzw
en Icomos Belgium
- 10u10 Jan Mensink, *De Maatschappij van Weldadigheid en de Landloperkolonies*
- 10u30 Studiebureau Steenhuis-Meurs/Karvansera, *De Koloniën van Weldadigheid op
weg naar UNESCO Werelderfgoed!*
- 11u15 Edith Vermeiren, *Het masterplan voor de toekomst van de kolonie*
- 11u35 Guido Jan Bral, *Victor Besme, Brussels architect-stedenbouwkundige, en zijn
ontwerp voor de uitbreiding en herinrichting van de voormalige bedelaarskolonie
in Hoogstraten-Merksplas - 1875-1903*

- 12u Broodjeslunch aangeboden door Kempens Landschap vzw
- 13u Vertrek voor een busrit doorheen het landschap van de kolonie; bezoek aan de begraafplaats, de hoeve, de kapel en een exclusief bezoek aan de voormalige slaappleatsen van de landlopers(thans asielcentrum) en aan de gevangenis van Merksplas.
- 16u15 Vertrek van de bus naar Wortel; afscheidsdrink en afsluitwoordje door de voorzitter van Icomos Nederland

Deze activiteit is gratis. Aanmelden is noodzakelijk en kan tot en met tot 17 juni 2013 ten laatste via een email naar vlaanderenbrussel@icomos.be

vlaanderen-brussel@icomos.be
<http://www.icomos.be>

De landloperskapel (Foto's J.Van Leuven) De boerderij in Wortel